

УДК 351/354(4)

К. А. РЯБЕЦЬ,
кандидат юридичних наук, доцент,
докторант кафедри парламентаризму
та політичного менеджменту,
Національна академія державного управління
при Президентіві України

ЗАКОНОДАВЧЕ ФОРМУВАННЯ ПРІОРИТЕТНИХ НАПРЯМІВ ДЕРЖАВНОЇ ВОДНОЇ ПОЛІТИКИ УКРАЇНИ

У статті здійснено аналіз нормативно-правових актів щодо державної водної політики. На підставі правових положень систематизовано органи публічного управління щодо формування та здійснення напрямів державної водної політики. Визначено причини неефективної діяльності досліджуваної системи органів публічного управління та шляхи їх усунення. З'ясовано, що пріоритетним напрямом державної водної політики є реформування органів публічного управління, що передбачає перехід до інтегрованого управління водними ресурсами. Запропоновано створити модель діяльності органів публічного управління у водному господарстві, яка б враховувала інтереси держави в цілому, окремих регіонів, громадськості та чітко виконувала вимоги чинного законодавства та, зокрема, нещодавно прийнятого Закону України "Про оцінку впливу на довкілля".

Ключові слова: державне управління, публічне управління, водна політика, інтегроване управління, Національний діалог про водну політику.

K. A. RIABETS,

Candidate of Juridical Sciences, Associate Professor, Doctoral Candidate at the Department of parliamentarism and political management, National Academy for Public Administration under the President of Ukraine

LEGISLATIVE FORMATION OF THE PRIORITY DIRECTIONS OF THE STATE WATER POLICY OF UKRAINE

The article analyzes regulatory legal acts on state water policy. On the basis of the legal provisions, the bodies of public administration are systematized in relation to the formation and implementation of the directions of the state water policy. The reasons of ineffective activity of the investigated system of public administration bodies and ways of their overcoming are outlined. The priority direction of state water policy is the reform of public administration bodies in the direction of the transition to integrated water resources management. It is proposed to create a model of the activities of public administration bodies in the water sector, taking into account the interests of the state as a whole, individual regions, the public and strictly adhering to the requirements of the current legislation and in particular the newly adopted Law of Ukraine "On Environmental Impact Assessment".

Key words: public administration, public management, water policy, integrated governance, national dialogue on water policy.

E. A. РЯБЕЦ,

кандидат юридических наук, доцент, докторант кафедры парламентаризма и политического менеджмента, Национальная академия государственного управления при Президенте Украины

ЗАКОНОДАТЕЛЬНОЕ ФОРМИРОВАНИЕ ПРИОРИТЕТНЫХ НАПРАВЛЕНИЙ ГОСУДАРСТВЕННОЙ ВОДНОЙ ПОЛИТИКИ УКРАИНЫ

В статье осуществлен анализ нормативно-правовых актов по государственной водной политике. На основании правовых положений систематизированы органы публичного управления по формированию и осуществлению направлений государственной водной политики. Изложены причины неэффективной деятельности исследуемой системы органов публичного управления и пути их устранения. Установлено, что приоритетным направлением государственной водной политики определено реформирование органов публичного управления, предусматривающее переход к интегрированному управлению водными ресурсами. Предложено создать модель деятельности органов публичного управления в водном хозяйстве, которая бы учитывала интересы государства в целом, отдельных регионов, общественности и четко выполняла требования действующего законодательства и, в частности, вновь принятого Закона Украины "Об оценке воздействия на окружающую среду".

Ключевые слова: государственное управление, публичное управление, водная политика, интегрированное управление, Национальный диалог по водной политике.

© Рябец К. А., 2017

Постановка проблеми в загальному вигляді та її зв'язок із важливими науковими чи практичними завданнями. Проблемі забезпечення населення якісною питною водою органи публічного управління змушені приділяти все більше уваги. За останні роки Рада національної безпеки і оборони (РНБО) України двічі акцентувала увагу на катастрофічному становищі в галузі водопостачання та водовідведення. Так, у рішенні РНБО від 27 лютого 2009 р. зазначалося: “В даний час проблема збереження вітчизняних водних ресурсів набула такого значення, що визнана як реальна загроза національній безпеці України”. У рішенні РНБО від 25 квітня 2013 р. наголошувалося на тому, що в ситуації із забезпеченням населення якісною питною водою позитивних змін не сталося, а в деяких регіонах спостерігається тенденція до її ускладнення [4, с. 1].

Крім того, з огляду на ситуацію, що склалася, було розроблено і прийнято не характерні донедавна для України такі спеціальні нормативно-правові акти, як закони України “Про питну воду, питне водопостачання та водовідведення” від 10 січня 2002 р. [19], “Про Загальнодержавну цільову програму “Питна вода України” на 2011–2020 роки” від 3 березня 2005 р. [15], Постанова Кабінету Міністрів України “Про затвердження Правил надання послуг з централізованого опалення, постачання холодної та гарячої води і водовідведення та типового договору про надання послуг з централізованого опалення, постачання холодної та гарячої води і водовідведення” від 21 липня 2005 р. [17], наказ Міністерства охорони здоров'я України “Про затвердження Державних санітарних норм та правил “Гігієнічні вимоги до води питної, призначеної для споживання людиною” від 12 травня 2010 р. [16] тощо.

Проте, враховуючи сучасну водно-екологічну кризу, на наш погляд, необхідно наголосити на декларативності багатьох положень згаданих вище нормативно-правових актів. З цього випливає, що прийняття законів без розробки ефективного механізму їх реалізації не забезпечує практичного врегулювання його об'єкта. У зв'язку із цим вважаємо за необхідне дослідити політичні погляди щодо розвитку водогосподарського комплексу України, які відображені в законодавчо закріплених напрямках державної водної політики.

Аналіз останніх публікацій за проблематикою та визначення невирішених раніше частин загальної проблеми. Запровадження європейських принципів і підходів у публічне управління водним господарством України охоплює широкий спектр формування напрямів державної водної політики, що супроводжується в останні роки інтенсивним напрацюванням нормативно-правової бази їх реалізації. Напрями державної водної політики фрагментарно досліджено в працях В.А.Голяна [23], І.В.Гопчака [24], Т.О.Басюк [24], Н.М.Осадчої [9], Ю.Б.Набиванець [9], В.А.Сташука [21], М.А.Хвесика [22; 23], А.В.Яцика [24], М.В.Яцюка [9] та ін. Проте в науці публічного управління комплексні дослідження формування державної водної політики з урахуванням останніх змін у законодавстві відсутні.

Формулювання цілей статті. Мета статті – на підставі аналізу галузевого законодавства та практики його застосування визначити пріоритетні напрями державної водної політики України. Для реалізації мети дослідження було поставлено такі завдання: проаналізувати нормативно-правові акти, що стосуються державної водної політики; систематизувати органи публічного управління, які здійснюють формування та реалізацію напрямів державної водної політики; визначити причини неефективної діяльності досліджуваної системи органів публічного управління та шляхи їх усунення; подати пропозиції щодо формування нової моделі діяльності органів публічного управління у водному господарстві.

Виклад основного матеріалу дослідження з повним обґрунтуванням отриманих наукових результатів. Державна водна політика є важливою складовою загальнодержавної екологічної політики. Вона тісно пов'язана з економічною, соціальною, культурною та іншими сферами життєдіяльності суспільства.

На наш погляд, під державною водною політикою необхідно розуміти комплекс напрямів керівної діяльності органів публічного управління водогосподарського комплексу стосовно виконання завдань, що ставляться суспільством перед галуззю водного господарства та чітко узгоджені з нормами законодавства.

У ст. 10 Господарського кодексу України [2] проголошено, що держава здійснює екологічну політику, яка забезпечує раціональне використання та повноцінне відтворення природних ресурсів, створення безпечних умов життєдіяльності населення.

Як слушно зазначає С.Ф.Мельченко, об'єктивна необхідність втручання держави в природно-екологічну сферу повинна мати за мету досягнення збалансованого стану, а також закладення основ глобального еколого-економічного партнерства між суб'єктами підприємництва, між іноземними партнерами, на рівні планетарного співробітництва заради виживання і подальшого розвитку України, а також всієї цивілізації [7, с. 109–110].

Нині на законодавчому рівні слід констатувати відсутність єдиного переліку напрямів державної водної політики. Так, низка напрямів державної політики у сфері водного господарства для задоволення потреб населення і галузей національної економіки у водних ресурсах відображена в Загальнодержавній цільовій програмі розвитку водного господарства та екологічного оздоровлення басейну річки Дніпро на період до 2021 року [3]. Це, зокрема, гармонізація українського законодавства з міжнародними нормами та вдосконалення нормативно-правової бази щодо забезпечення інноваційно-інвестиційного розвитку водного господарства; впровадження ефективного, обґрунтованого та збалансованого механізму використання, охорони та відтворення водних ресурсів, забезпечення сталого розвитку державної системи моніторингу вод згідно з міжнародними нормами; впровадження системи інтегрованого управління водними ресурсами за басейновим принципом, розроблення та виконання планів управління басейнами річок, застосування економічної моделі цільового фінансування заходів у басейнах річок, утворення басейнових рад річок, а також підвищення ролі існуючих та утворення нових басейнових управлінь водних ресурсів тощо.

У свою чергу, дещо інші напрями державної водної політики визначені в Концепції національної екологічної політики України на період до 2020 року [6], а саме: упровадження системного підходу до менеджменту прісноводних ресурсів і відповідних басейнів річок, які базуються на принципі басейнового та інтегрованого управління; зміцнення органів басейнового управління, в тому числі міждержавних і регіональних; підвищення ефективності водокористування шляхом запровадження економічних стимулів на басейновому рівні та повного відшкодування витрат; розроблення ефективних стратегій для басейнового управління водними ресурсами з метою запобігання негативним наслідкам повеней та посухи тощо.

Від імені держави повноваження щодо здійснення державної водної політики виконують органи публічного управління. Аналіз законодавства України дав можливість систематизувати основні з них із зазначенням регламентованих за ними завдань та повноважень у досліджуваній галузі. Так, зокрема:

– **Верховна Рада України** визначає засади внутрішньої і зовнішньої політики (ч. 5 ст. 85 Конституції України [5]);

– **Президент України** здійснює керівництво зовнішньополітичною діяльністю держави (ч. 3 ст. 106 Конституції України);

– **Кабінет Міністрів України** здійснює внутрішню та зовнішню політику держави; забезпечує проведення політики у сферах охорони природи, екологічної безпеки і природокористування (ст. 2 Закону України “Про Кабінет Міністрів України” [18]);

– **Міністерство екології та природних ресурсів України** (Мінприроди) – забезпечує формування державної політики у сфері охорони навколишнього природного середовища, розвиток водного господарства і меліорації земель; реалізує державну політику у сфері охорони навколишнього природного середовища (п. 3 Положення про Міністерство екології та природних ресурсів України, що затверджено Постановою Кабінету Міністрів України від 21 січня 2015 р. № 32 [13]); проводить моніторинг та оцінку впливу державної політики у відповідній сфері; здійснює співпрацю з інститутами громадянського суспільства, забезпечує участь громадськості у формуванні та реалізації державної політики з питань, що належать до компетенції Мінприроди; реалізує в межах повноважень, передбачених законом, державну політику у сфе-

рі волонтерської діяльності щодо здійснення заходів, пов'язаних з охороною навколишнього природного середовища; забезпечує інформування громадськості про формування та реалізацію державної політики з питань, що належать до компетенції Мінприроди; інформує та надає роз'яснення щодо реалізації державної політики з питань, що належать до компетенції Мінприроди (п. 4 Положення про Міністерство екології та природних ресурсів України);

– **Державне агентство водних ресурсів України** реалізує державну політику у сфері управління, використання та відтворення поверхневих водних ресурсів, розвитку водного господарства і меліорації земель та експлуатації державних водогосподарських об'єктів комплексного призначення, міжгосподарських зрошувальних і осушувальних систем; вносить пропозиції щодо забезпечення формування державної політики у сфері розвитку водного господарства та гідротехнічної меліорації земель, управління, використання та відтворення поверхневих водних ресурсів (п. 3 Положення про Державне агентство водних ресурсів України, що затверджено Постановою Кабінету Міністрів України від 20 серпня 2014 р. № 393 [11]); забезпечує інформування громадськості про реалізацію державної політики у сфері розвитку водного господарства і гідротехнічної меліорації земель, управління, використання та відтворення поверхневих водних ресурсів (п. 4 Положення про Державне агентство водних ресурсів України);

– **Державна екологічна інспекція України** реалізує державну політику зі здійснення державного нагляду (контролю) у сфері охорони навколишнього природного середовища, раціонального використання, відтворення і охорони природних ресурсів; вносить на розгляд Міністра екології та природних ресурсів пропозиції щодо забезпечення формування державної політики у сфері охорони навколишнього природного середовища, раціонального використання, відтворення і охорони природних ресурсів (п. 3 Положення про Державну екологічну інспекцію України, що затверджено Постановою Кабінету Міністрів України від 19 квітня 2017 р. № 275 [12]); забезпечує інформування громадськості про реалізацію державної політики з питань, що належать до компетенції Держекоінспекції (п. 4 Положення про Державну екологічну інспекцію України).

Зважаючи на сучасний критичний стан водних ресурсів, вважаємо, що діяльність розглянутої системи органів публічного управління є неефективною, вона не здатна належним чином забезпечити реалізацію законодавчо визначених напрямів державної водної політики, а отже, і потреби суспільства у воді.

Причини цього законодавчо визначені в Основних засадах (стратегії) державної екологічної політики України на період до 2020 року [10], а саме: функції управління в галузі охорони, використання та відтворення вод розподілені між різними центральними органами виконавчої влади, що призводить до їх дублювання, неоднозначного тлумачення положень природоохоронного законодавства та неефективного використання бюджетних коштів.

Відповідно до інформації, викладеної 21 липня 2017 р. на офіційному сайті Мінприроди, додатково необхідно зазначити, що діюча на сьогодні система управління не відповідає ні інтегрованому підходу, ні принципам належного урядування. Цій системі притаманні адміністративно-територіальний підхід до управління, недостатня прозорість функціонування сектору у зв'язку з поєднанням в одній структурі функцій управління водними ресурсами і функцій управління інфраструктурою та наданням послуг; в ній закладений потенційно значний конфлікт інтересів. Найголовніше, що існуюча система не дає змоги на довгостроковій основі залучати приватний сектор, і тому необхідні чітке бачення та конкретні механізми посилення ролі всіх зацікавлених сторін, що дадуть можливість залучати інвестиції для розвитку, підвищення ефективності інфраструктури [1].

Наголосимо також на відсутності чітко визначених взаємоузгоджених основоположних ідей, засад взаємодії басейнових управлінь з конкретними структурними підрозділами Мінприроди та іншими відомствами.

У Концепції національної екологічної політики України на період до 2020 року [6] та Основних засадах (стратегії) державної екологічної політики України на період до 2020 року

[10] шляхом подолання досліджуваних кризових явищ визначено невідкладне реформування органів публічного управління в напрямі переходу до інтегрованого управління водними ресурсами, тобто запровадження процесу координації, збереження, управління та розвитку водних, земельних і пов'язаних з ними ресурсів (поза галузевим підходом) у межах конкретного річкового басейну для того, щоб максимізувати у справедливий спосіб економічні та соціальні вигоди, пов'язані з використанням водних ресурсів, водночас зберігаючи і там, де необхідно, відновлюючи прісноводні екосистеми [14, с. 6].

Вважається, що реформування має охоплювати низку складових, зокрема впровадження чіткої горизонтальної структури управління водними ресурсами та господарством з розподілом функцій управління водою та функції управління інфраструктурою і наданням послуг; відповідну вертикальну адміністративну структуру нового агентства водних ресурсів, що має, зрештою, повністю зосередитися на впровадженні нових європейських стандартів, а також передбачати механізми сталої економічної моделі, фінансування, залучення приватного сектору та інших зацікавлених сторін (включаючи можливість створення організацій водокористувачів) [1].

На наш погляд, крім вищезазначених аспектів реформування системи органів публічного управління водним господарством, важливим чинником має стати створення такої моделі їх діяльності, яка б враховувала інтереси держави в цілому, окремих регіонів, громадськості та забезпечувала чітке виконання вимог чинного законодавства і, зокрема, нещодавно прийнятого Закону України “Про оцінку впливу на довкілля” [20]. Ця організаційна модель поведінки одночасно повинна формуватися і в юридичних та фізичних осіб, що справляють безпосередній вплив на стан водних об'єктів. З метою запобігання декларативності зазначеного процесу необхідно максимально посилити всі види юридичної відповідальності.

Обов'язковими умовами функціонування басейнового принципу є відкритість процедур обговорення та прийняття фінансових рішень для учасників усіх зацікавлених сторін, доступ громадськості до інформації басейнової водної політики та екологічних програм на всіх стадіях їх розробки та впровадження [22, с. 218].

Досить прогресивною в цьому сенсі вважаємо ініціативу Міністерства екології та природних ресурсів України щодо запровадження формування водної політики шляхом організації Національного діалогу про водну політику (НДВП). Оголошення із запрошенням учасників на цей захід розміщуються на офіційному сайті Мінприроди [8]. Остання, друга зустріч НДВП відбулася 28 листопада 2017 р. Зауважимо, що учасниками заходу визначені, крім представників ЦОВВ України, міжнародних організацій, міжнародних проектів, науковців, також будь-які організації, представники бізнесу та пересічні громадяни, небайдужі до питань збереження довкілля та започаткування нових підходів в управлінні водними басейнами.

На нашу думку, для більш повного охоплення кола всіх небайдужих до питань збереження довкілля та започаткування нових підходів в управлінні водними басейнами Міністерство екології та природних ресурсів України, яке взяло на себе роль ініціатора та організатора процесу комунікації в рамках НДВП, повинно не тільки викладати запрошення на зустрічі НДВП на своєму офіційному сайті, а й активно висвітлювати їх на шпальтах газет, в інформаційних новинах по телебаченню.

Насамкінець, ураховуючи кризове становище із забезпеченням населення України якісною питною водою, зазначимо, що подальше формування та реалізація напрямів державної водної політики повинні стати пріоритетними в системі державної політики в цілому. Створення передумов для цього є першочерговим завданням органів публічного управління в галузі водного господарства та всіх зацікавлених осіб.

Висновки і перспективи подальших досліджень. Аналіз нормативно-правових актів щодо державної водної політики та систематизація органів публічного управління щодо її реалізації дають підстави сформулювати такі висновки та пропозиції:

- сучасна державна водна політика України перебуває на стадії інтенсивного формування напрямів та механізмів їх реалізації;

- система органів публічного управління досліджуваної галузі є неефективною внаслідок відсутності в ній чітко визначених взаємоузгоджених принципів діяльності; невідповідності інтегрованому підходу; недосконалого законодавства;

- для усунення причин неефективності вказаної вище системи необхідне невідкладне реформування органів публічного управління шляхом переходу до інтегрованого управління водними ресурсами. Результатом цього повинно стати створення такої управлінської моделі, яка буде враховувати інтереси держави в цілому, окремих регіонів, громадськості та чітко виконуватиме вимоги спеціальних правових норм, узгоджених з чинним законодавством та підкріплених належним фінансовим забезпеченням.

Перспективами подальших досліджень щодо порушеної проблеми є обґрунтування дієвих інструментів та механізмів реалізації державної водної політики відповідно до вимог євроінтеграційного процесу.

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ

1. В Мінприроди презентували варіанти реформування системи управління водними ресурсами та водним господарством [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <https://menr.gov.ua/news/31598.html>

2. Господарський кодекс України [Електронний ресурс] : Закон України від 16 січ. 2003 р. № 436-IV. – Режим доступу : <http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/436-15>

3. Загальнодержавна цільова програма розвитку водного господарства та екологічного оздоровлення басейну річки Дніпро на період до 2021 року [Електронний ресурс] : затв. Законом України від 24 трав. 2012 р. № 4836-VI. – Режим доступу : <http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/4836-17>

4. Ковальчук Л. Й. Гігієнічне обґрунтування системи медико-біологічної безпеки гирлової зони Українського Придунав'я : автореф. дис. на здобуття наук. ступеня д-ра мед. наук : спец. 14.02.01 / Ковальчук Ліна Йосипівна. – Харків, 2016. – 48 с.

5. Конституція України [Електронний ресурс] : Закон України від 28 черв. 1996 р. № 254к/96-ВР. – Режим доступу : <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/254к/96-вр/page>

6. Концепція національної екологічної політики України на період до 2020 року [Електронний ресурс] : затв. Розпорядж. Кабінету Міністрів України від 17 жовт. 2007 р. № 880-р. – Режим доступу : <http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/880-2007-р>

7. Мельченко С. Ф. Основні напрями державної політики України у галузі охорони довкілля, використання природних ресурсів та забезпечення екологічної безпеки / С. Ф. Мельченко // Зб. наук. пр. ВНАУ. – 2010. – № 3. – С. 103–110. – (Серія: Економічні науки).

8. Міністерство екології та природних ресурсів України 28 листопада 2017 року проводить другу зустріч Національного діалогу про водну політику (НДВП) [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <https://menr.gov.ua/news/31881.html>

9. Осадча Н. М. Аналіз оцінки якості води в Україні та основні завдання її адаптації до європейського законодавства / Н. М. Осадча, Ю. Б. Набиванець, М. В. Яцюк // Наукові праці Українського науково-дослідного гідрометеорологічного інституту. – 2013. – Вип. 265. – С. 46–53.

10. Основні засади (стратегії) державної екологічної політики України на період до 2020 року [Електронний ресурс] : затв. Законом України від 21 груд. 2010 р. № 2818-VI. – Режим доступу : <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/2818-17>

11. Положення про Державне агентство водних ресурсів України [Електронний ресурс] : затв. Постановою Кабінету Міністрів України від 20 серп. 2014 р. № 393. – Режим доступу : <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/393-2014-п>

12. Положення про Державну екологічну інспекцію України [Електронний ресурс] : затв. Постановою Кабінету Міністрів України від 19 квіт. 2017 р. № 275. – Режим доступу : <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/275-2017-п>

13. Положення про Міністерство екології та природних ресурсів України, затв. Постановою Кабінету Міністрів України від 21 січ. 2015 р. № 32 [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/32-2015-p>
14. Принципи Acquis Communautaire як передумова покращення водного законодавства України / за заг. ред. О. Кравченко. – Львів : [б. в.], 2014. – 80 с.
15. Про Загальнодержавну цільову програму “Питна вода України” на 2011–2020 роки [Електронний ресурс] : Закон України від 3 берез. 2005 р. № 2455. – Режим доступу : <http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/2455-15>
16. Про затвердження Державних санітарних норм та правил “Гігієнічні вимоги до води питної, призначеної для споживання людиною” [Електронний ресурс] : наказ М-ва охорони здоров’я України від 12 трав. 2010 р. № 400. – Режим доступу : <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/z0452-10>
17. Про затвердження Правил надання послуг з централізованого опалення, постачання холодної та гарячої води і водовідведення та типового договору про надання послуг з централізованого опалення, постачання холодної та гарячої води і водовідведення [Електронний ресурс] : Постанова Кабінету Міністрів України від 21 лип. 2005 р. № 630. – Режим доступу : <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/630-2005-p>
18. Про Кабінет Міністрів України [Електронний ресурс] : Закон України від 27 лют. 2014 р. № 794-VII. – Режим доступу : <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/794-18/page>
19. Про питну воду, питне водопостачання та водовідведення [Електронний ресурс] : Закон України від 10 січ. 2002 р. № 2918-III. – Режим доступу : <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/2918-14/page>
20. Про оцінку впливу на довкілля [Електронний ресурс] : Закон України від 23 трав. 2017 р. № 2059-VIII. – Режим доступу : <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/2059-19>
21. *Шашук В. А.* Наукові засади управління водогосподарсько-меліоративним комплексом України : автореф. дис. на здобуття наук. ступеня д-ра тех. наук : спец. 06.01.02 / Шашук Василь Андрійович. – Київ, 2009. – 31 с.
22. Формування моделі управління природними ресурсами в ринкових умовах господарювання : монографія / за заг. ред. М. А. Хвесика. – Київ : ДУ ІЕПСР НАН України, 2013. – 304 с.
23. *Хвесик М. А.* Модернізація водогосподарської інфраструктури як фактор прискорення соціально-економічного піднесення сільських територій / М. А. Хвесик, В. А. Голян // Економіка АПК. – 2014. – № 7. – С. 121–126.
24. *Яцик А. В.* Встановлення екологічних нормативів якості води в країнах ЄС та Україні / А. В. Яцик, І. В. Гопчак, Т. О. Басюк // Гідрологія, гідрохімія і гідроекологія : наук. зб. / гол. ред. В. К. Хільчевський. – Київ : КНУ ім. Тараса Шевченка, 2011. – Т. 3 (24). – С. 151–156.

REFERENCES

1. V Minprirody prezentovaly varianty reformuvannya systemy upravlinnia vodnymy resursamy ta vodnym hospodarstvom (2017) [The Ministry of Natural Resources presented variants of reforming the water resources management and water management system], available at: <https://menr.gov.ua/news/31598.html>, (accessed 23 December 2017).
2. Hospodarskyi kodeks Ukrainy [Economic Code of Ukraine] Zakon Ukrainy vid 16 sich. 2003 r. # 436-IV, available at: <http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/436-15>, (accessed 23 December 2017).
3. Zahalnodержavna tsilova prohrama rozvytku vodnoho hospodarstva ta ekolohichnoho ozdorovlennia basynu richky Dnipro na period do 2021 roku [National target program of water economy development and ecological improvement of the Dnipro river basin for the period up to 2021] Zakon Ukrainy vid 24 trav. 2012 r. # 4836-VI, available at: <http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/4836-17>, (accessed 23 December 2017).

4. Kovalchuk L.Y. (2016) Hihienichne obgruntuvannia systemy medyko-biologichnoi bezpeky hyrlovoi zony Ukrainskoho Prydunavia : avtoref. dys. ...d-ra med. nauk : 14.02.01 “Hygienic substantiation of the system of medical and biological safety of the estuary of the Ukrainian Pridunavia”, Kharkiv, Ukraina.
5. Konstytutsiia Ukrainy [Constitution of Ukraine] Zakon Ukrainy vid 28 cherv. 1996 r. # 254k/96-VR, available at: <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/254k/96-vp/page>, (accessed 23 December 2017).
6. Kontseptsiiia natsionalnoi ekolohichnoi polityky Ukrainy na period do 2020 roku [Concept of the national environmental policy of Ukraine for the period till 2020] rozporiadzhennia Kabinetu Ministriv Ukrainy vid 17 zhovt. 2007 r. # 880-r, available at: <http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/880-2007-p>, (accessed 23 December 2017).
7. Melchenko S. F. (2010) Osnovni napriamy derzhavnoi polityky Ukrainy u haluzi okhorony dovkillia, vykorystannia pryrodnykh resursiv ta zabezpechennia ekolohichnoi bezpeky [The main directions of the state policy of Ukraine in the field of environmental protection, use of natural resources and ensuring environmental safety] Zbirnyk naukovykh prats VNAU, Seriia: Ekonomichni nauky, # 3, 103–110.
8. Ministerstvo ekolohii ta pryrodnykh resursiv Ukrainy 28 lystopada 2017 roku provodyt druhu zustrich Natsionalnogo dialohu pro vodnu polityku (NDVP) [The Ministry of Environment and Natural Resources of Ukraine holds the second meeting of the National Dialogue on Water Policy (NDVP) on November 28, 2017], available at: <https://menr.gov.ua/news/31881.html> (accessed 23 December 2017).
9. Osadcha N. M., Nabyvanets Yu. B., Yatsiuk M. V. (2013) Analiz otsinky yakosti vody v Ukraini ta osnovni zavdannia yii adaptatsii do yevropeiskoho zakonodavstva [Analysis of water quality assessment in Ukraine and main tasks of its adaptation to European legislation] Naukovi pratsi Ukrainskoho naukovo-doslidnogo hidrometeorolohichnogo instytutu, Vyp. 265, 46–53.
10. Osnovni zasady (strategii) derzhavnoi ekolohichnoi polityky Ukrainy na period do 2020 roku [The main principles (strategies) of the state environmental policy of Ukraine for the period up to 2020] Zakon Ukrainy vid 21 hrud. 2010 r. # 2818-VI, available at: <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/2818-17>, (accessed 23 December 2017).
11. Polozhennia pro Derzhavne ahentstvo vodnykh resursiv Ukrainy [Regulations on the State Agency of Water Resources of Ukraine] postanova Kabinetu Ministriv Ukrainy vid 20 serp. 2014 r. # 393, available at: <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/393-2014-p>, (accessed 23 December 2017).
12. Polozhennia pro Derzhavnu ekolohichnu inspektsiiu Ukrainy [Regulations on the State Ecological Inspection of Ukraine] postanova Kabinetu Ministriv Ukrainy vid 19 kvit. 2017 r. # 275, available at: <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/275-2017-p>, (accessed 23 December 2017).
13. Polozhennia pro Ministerstvo ekolohii ta pryrodnykh resursiv Ukrainy [Regulations on the State Ecological Inspection of Ukraine] postanova Kabinetu Ministriv Ukrainy vid 21 sich. 2015 r. # 32, available at: <http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/32-2015-p>, (accessed 23 December 2017).
14. Pryntsypy Acquis Communautaire yak peredumova pokrashchennia vodnoho zakonodavstva Ukrainy (2014) [Principles of Acquis Communautaire as a prerequisite for improving the water legislation of Ukraine], za zah. red. O. Kravchenko, Lviv.
15. Pro Zahalnodержavnu tsilovu prohramu “Pytna voda Ukrainy” na 2011-2020 roky [About the National Target Program “Drinking Water of Ukraine” for 2011-2020] Zakon Ukrainy vid 3 ber. 2005 r. # 2455, available at: <http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/2455-15>, (accessed 23 December 2017).
16. Pro zatverdzhennia Derzhavnykh sanitarnykh norm ta pravyl “Hihienichni vymohy do vody pytnoi, pryznachenoj dlia spozhyvannia liudynoiu” [On Approval of State Sanitary Norms and Rules “Hygienic Requirements for Drinking Water intended for human consumption”] nakaz Ministerstva okhorony zdorovia Ukrainy vid 12 trav. 2010 r. # 400, available at: <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/z0452-10>, (accessed 23 December 2017).

17. Pro zatverdzhennia Pravyl nadannia posluh z tsentralizovanoho opalennia, postachannia kholodnoi ta hariachoi vody i vodovidvedennia ta typovoho dohovoru pro nadannia posluh z tsentralizovanoho opalennia, postachannia kholodnoi ta hariachoi vody i vodovidvedennia [On approval of the Rules for the provision of district heating services, supply of cold and hot water and drainage, and a standard contract for the provision of district heating services, supply of cold and hot water and drainage] postanova Kabinetu Ministriv Ukrainy vid 21 lyp. 2005 r. # 630, available at: <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/630-2005-п>, (accessed 23 December 2017).

18. Pro Kabinet Ministriv Ukrainy [About the Cabinet of Ministers of Ukraine] Zakon Ukrainy vid 27 liut. 2014 r. # 794-VII, available at: <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/794-18/page>, (accessed 23 December 2017).

19. Pro pytnu vodu, pytne vodopostachannia ta vodovidvedennia [About drinking water, drinking water supply and drainage] Zakon Ukrainy vid 10 sich. 2002 r. # 2918-III, available at: <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/2918-14/page>, (accessed 23 December 2017).

20. Pro otsinku vplyvu na dovkillia [About the assessment of the environmental impact] Zakon Ukrainy vid 23 trav. 2017 r. # 2059-VIII, available at: <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/2059-19>, (accessed 23 December 2017).

21. Skrypchuk P. M., Bondar O. I., Rybak V. V. (2009) Otsinka ekolohichnoi bezpeky osushuvanykh silskohospodarskykh zemel [Assessment of ecological safety of dehydrated agricultural land]. Monohrafiia, Rivne, NUVHP.

22. Formuvannia modeli upravlinnia pryrodnyimi resursami v rynkovykh umovakh hospodariuvannia (2013) [Formation of the model of management of natural resources in market conditions of management]. Monohrafiia. Za zah. red. M. A. Khvesyka. Kyiv. DU IEPSR NAN Ukrainy.

23. Khvesyk M. A., Holian V. A. (2014) Modernizatsiia vodohospodarskoi infrastruktury yak faktor pryskorennia sotsialno-ekonomichnoho pidnesennia silskykh terytorii [Modernization of water management infrastructure as a factor of acceleration of socio-economic elevation of rural territories Economics of agroindustrial complex] Ekonomika APK, # 7, 121–126.

24. Yatsyk A. V., Hopchak I. V., Basiuk T. O. (2011) Vstanovlennia ekolohichnykh normatyviv yakosti vody v krainakh YeS ta Ukraini [Establishment of environmental water quality standards in the EU and Ukraine] Hidrolohiia, hidrokhimiia i hidroekolohiia, T. 3 (24), 151–156.

SUMMARY

Introduction. The problem of providing people with quality drinking water makes the public administration authorities pay more attention to it. In recent years, the National Security and Defense Council of Ukraine has twice emphasized the catastrophic situation in the field of water supply and drainage. In addition, the result of this is the development and adoption of specific laws and regulations that are not specific to Ukraine until recently. However, taking into account the current water and ecological crisis, the declarative of many of their provisions was confirmed. Accordingly, this situation shows that the adoption of legislation, without developing an effective mechanism for its implementation does not mean a practical adjustment of its object. In this connection, it was found necessary to study the national political views in the water sector, which are reflected in the legally established areas of state water policy.

Analysis of publications. The introduction of European principles and approaches to public water management in Ukraine covers a wide range of state water policy directions, which is accompanied by intensive work on the legal and regulatory framework for their implementation in recent years. The directions of state water policy are investigated fragmentarily in the works of V.A.Golana, I.V.Gopchaka, T.O.Basyuk, N.M.Osadchaya, Yu.B.Nabivanets, V.A.Stashuka, M.A.Khvesika, A.V.Yacyka, M.V.Yatsyuka and others. In turn, in the science of public administration complex research on the formation of state water policy in the light of recent changes in the legislation are absent.

Goal. The purpose of the paper is to determine, on the basis of the analysis of sectoral legislation and its application practice, the priority directions of the state water policy of Ukraine. To achieve the research goal, the following tasks need to be addressed: to analyze regulatory legal acts on state water policy; to organize public administration bodies in relation to the formation and implementation of the directions of state water policy; to determine the reasons for the ineffective activity of the investigated system of public administration bodies and ways to overcome them; to submit proposals on the formation of a new model of activity of public administration bodies in the water sector.

Results. State water policy is an important part of the national environmental policy. It is closely linked with the economic, social, cultural and other spheres of society's life.

The author's definition of the concept of state water policy is provided, under which it is necessary to consider the complex of directions of the governing activity of the bodies of public administration of the water management complex, which are directed to fulfill the tasks assigned by the society to the industry of the water sector and are clearly consistent with the norms of legislation.

There is a lack of a common list of state water policy directions at the legislative level. The analysis of the legislation of Ukraine provided an opportunity to systematize public administration bodies on the implementation of state water policy, indicating the tasks and powers regulated by them in the investigated branch. Taking into account the current critical state of water resources, the conclusion is reached regarding their inefficient activity, which is not able to properly implement the legislatively determined directions of state water policy, and therefore the needs of society in the water.

The reasons of ineffectiveness of the system of public management bodies of the investigated branch, which consist in absence of well-defined mutually agreed principles of activity, are analyzed; not in line with the integrated approach; the presence of imperfect legislation. A dominant way to overcome the above factors is to consider urgent reform of the public administration through the transition to integrated water resources management.

The result should be the creation of a management model that takes into account the interests of the state as a whole, of individual regions, of the public and clearly follows the requirements of special legal norms consistent with the current legislation and backed up by adequate financial support. Prospects for further research on the issue raised are the justification of effective instruments and mechanisms for implementing state water policy in accordance with the requirements of the European integration process.